

VENTILUS IN EEN NOTENDOP

Ventilus stoomt elektriciteitsnet klaar voor meer duurzame energie

Met dit project kan Elia, de Belgische netbeheerder, het elektrische hoogspanningsnet in West-Vlaanderen versterken en klaar maken voor de toekomst. Dit is essentieel voor de verdere ontwikkeling van de Noordzee als elektriciteitshub met de bijkomende windmolens en potentieel van een 2de elektriciteitsverbinding naar het VK. Ventilus is ook belangrijk voor de industriële ontwikkeling in West-Vlaanderen en de integratie van andere hernieuwbare energiebronnen zoals zonne-energie en windenergie op land. Zo wordt de transitie naar meer hernieuwbare energie mogelijk gemaakt. De Vlaamse Overheid en Elia willen de burgers, omwonenden en belangorganisaties maximaal betrekken bij dit project.

1. Waarom is Ventilus nodig?

Belangrijke stap voor de energietransitie

Door nationale, Europese en internationale klimaatbeslissingen evolueren we naar een koolstofarme samenleving. Op korte termijn wordt een stijgend percentage hernieuwbare elektriciteitsproductie (on- en offshore) én een belangrijke toename van internationale elektriciteitsstromen verwacht. West-Vlaanderen is qua elektriciteitsproductie niet langer de periferie maar een toegangspoort voor groene stroom uit zee en op land. Het hoogspanningsnet in West-Vlaanderen moet daarom aangepast worden aan die nieuwe functie want de bestaande hoogspanningsverbindingen zitten reeds op hun limieten.

Het potentieel van de Noordzee ontsluiten

Windenergie is voor België een belangrijke bron voor hernieuwbare energie. De windenergie op de Noordzee zal uitgebreid worden en quasi verdubbelen in de toekomst. Ventilus zal ervoor zorgen dat de elektriciteit vanop de Noordzee naar de verbruikers en landinwaarts wordt gevoerd. Bijkomend wordt zo de mogelijkheid gecreëerd om in de toekomst een 2de onderzeese verbinding met het VK te realiseren. Zo wordt West-Vlaanderen letterlijk en figuurlijk de poort voor de nieuwe elektriciteitsproductie op zee.

Bijkomende elektriciteitsproductie in West-Vlaanderen opvangen

De Vlaamse Regering stelt in het Energieplan een jaarlijkse groei van windenergie voor van 50 MW tussen 2020 en 2030. De provincie West-Vlaanderen heeft de hoogste windsnelheden van Vlaanderen maar heeft momenteel ook het op één na kleinste aandeel aan onshore windproductiecapaciteit in Vlaanderen. We stellen momenteel een inhaalbeweging vast met veel aanvragen voor nieuwe windturbines in West-Vlaanderen. Het hoogspanningsnetwerk is lokaal onvoldoende robuust om een forse toename van hernieuwbare energie op te vangen.

Een toekomstgericht en betrouwbaar West-Vlaams elektriciteitsnet creëren

Het zuiden van West-Vlaanderen kent een grote bedrijvigheid. De elektriciteit voor de regio wordt hoofdzakelijk aangevoerd door de verbinding uit Avelgem. Een nieuwe voedingslijn is gewenst voor de zekerheid van de bevoorrading. Bovendien kan de uitbouw van een volwaardig hoogspanningsstation in Izegem de toenemende vraag naar elektriciteit in de regio opvangen.

Het elektrische hoofdtransportnet bestaat uit lussen. Met Ventilus realiseren we de ontbrekende schakel in ons Belgische hoogspanningsnet door een bijkomende lus te maken. Wanneer een nieuwe verbinding wordt gelinkt met de Stevin-verbinding, ontstaan er meerdere uitwegen om de elektriciteit te vervoeren. Dat zorgt voor een sterke verhoging van de betrouwbaarheid van het net. Bovendien creëren we door deze 'vermazing' een grotere onthaalcapaciteit voor elektriciteit, zodat er meteen ook marge is voor toekomstige ontwikkelingen op zee of op land.

2. Wat houdt Ventilus concreet in?

Ventilus bestaat uit verschillende onderdelen:

- De kabels van de offshore platformen van Elia (waarop de nieuwe offshore windmolenparken zullen aansluiten) en een eventuele tweede interconnector vanuit het VK vanaf de aanlandingslocatie naar een nieuw hoogspanningsstation.
- Een nieuw hoogspanningsstation waar de elektriciteit van de windmolenparken getransformeerd wordt naar een hoger spanningsniveau. Een conversiestation om de stroom vanuit de UK (gelijkstroom) om te zetten naar stroom die in het Europese elektriciteitsnet geïntegreerd wordt (wisselstroom).
- Een nieuwe, bovengrondse luchtlijn die de verbinding maakt tussen het nieuwe hoogspanningsstation en het hoogspanningsstation in Avelgem. Deze luchtlijn zal uitgerust worden op het hoogste spanningsniveau 380kV en een capaciteit hebben van 6GW.
- Een verbinding tussen het nieuwe hoogspanningsstation en het bestaande Stevin hoogspanningsstation in Brugge.
- Een hoogspanningsstation in Izegem om de bevoorrading van de regio te garanderen.

In de startnota wordt een overzicht gegeven van mogelijke opties voor de verschillende onderdelen van Ventilus

Het basisscenario en de verschillende varianten die worden beschreven, zijn tot stand gekomen door:

- rekening te houden met de principes van ruimtelijke ordening. Denk maar aan het hergebruik van bestaande tracés of de bundeling met snelwegen of kanalen.
- rekening te houden met enkele technische en wettelijke randvoorwaarden en bepalingen.
- besprekingen met het planbegeleidingsteam onder voorzitterschap van de gouverneur van West-Vlaanderen en de burgemeesters van de betrokken gemeenten

Er werden reeds enkele voorstudies uitgevoerd:

- Over de te gebruiken technologie voor de verbinding (o.a. boven- of ondergronds) inclusief advies van de Belgische academici hierover
- Mogelijkheden voor een landschappelijke inpassing van hoogspanningsinfrastructuur i.s.m. landschapsbureau (Cluster) en het team van de Vlaamse Bouwmeester
- Elektromagnetische velden en de impact op de volksgezondheid
- Mogelijke locaties voor de aanlanding van de kabels uit de zee langs de Belgische kust

3. Publieke consultatie

Op 29 maart 2019 keurde de Vlaamse regering de start- en procesnota van het project goed. Om het tracé te bepalen, kiest de Vlaamse Overheid, samen met Elia, resoluut voor een participatieve aanpak. Inwoners van de 25 betrokken gemeentes worden in de loop van de maanden mei en juni uitgenodigd voor infomarkten die op 10 plaatsen in West-Vlaanderen plaatsvinden. Er worden voorafgaand ook nog infosessies georganiseerd voor vertegenwoordigers van de gecoro's (Gemeentelijke Commissies voor Ruimtelijke Ordening), de procoro (Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening), de gemeenteraadsleden, natuurverenigingen, landbouworganisaties, ... Via de website www.ventilus.be kan iedereen mee nadenken over het toekomstige tracé.

De inbreng wordt grondig onderzocht en wordt verwerkt in een scopingnota, die in het najaar van 2019 wordt verwacht. Deze geeft aan welke varianten concreet onderzocht worden op het vlak van milieu. Op basis van dit Milieu-Effecten-Rapport (MER) zal de Vlaamse Regering het tracé definitief bepalen via het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan. Vervolgens dient de omgevingsvergunning aangevraagd te worden. Rekening houdende met de procedures die nauwkeurig gevolgd moeten worden, wordt de start van de werken niet verwacht voor eind 2022.

Contactpersoon Vlaamse overheid

Griet De Mulder | Departement Omgeving Vlaamse Overheid
griet.demulder@vlaanderen.be
0495 59 74 01

Contactpersoon Elia

Steven Van Muylder
steven.vanmuylder@elia.be
0472 50 31 83